सम्प्रदीप्तां महोल्काभामशनीं ज्वलितामिव । समुद्यच्छन् महाबाहुर्जिघांसुस्तनयं तव ।
तामुद्यतामभिप्रेक्ष्य बङ्गानामधिपस्त्वरन्। कुञ्जरं गिरिसङ्काशं राक्षसं प्रत्यचोदयत्।
स नागप्रवरेणाजौ बलिना शीघ्रगामिना । यतो दुर्य्योधनरथस्तं मार्गं प्रत्यपद्यत ।
रथञ्च वारयामास कुञ्जरेण सुतस्य ते । मार्गमावारितं दृष्ट्वा राज्ञा बङ्गेन धीमता ।
घटोत्कचो महाराज क्रोधसंरक्तलोचनः । उद्यतां तां महाशक्तिं तस्मिंश्चिक्षेप वारणे । ४१०
स तयाभिहतो राजंस्तेन बाहुविमुक्तया । सञ्जातरुधिरोत्पीडः पपात च ममार च ।
उत्पत्य च गजाच्चापि बङ्गानामीश्वरो बली । जवेन समभिद्रुत्य जगाम धरणीतलं ।
दुर्य्योधनोऽपि सम्प्रेक्ष्य पातितं वरवारणं । प्रभग्नञ्च बलं दृष्ट्वा जगाम परमां व्यथां ।
क्षत्रधर्म्मं पुरस्कृत्य आत्मनश्चाभिमानितां । प्राप्तेऽपक्रमणे राजा तस्थौ गिरिरिवाचलः ।
सन्धाय च शितं बाणं कालाग्निसमतेजसं । मुमोच परमक्रुद्धस्तस्मिन् घोरे निशाचरे । ४११
तमापतन्तं सम्प्रेक्ष्य बाणमिन्द्राशनिप्रभं । लाघवान्मोक्षयामास महात्मा वै घटोत्कचः ।
भूयश्च विननादोग्रं क्रोधसंरक्तलोचनः । त्रासयन् सर्व्वसैन्यानि युगान्ते जलदो यथा ।
तं श्रुत्वा निनदं घोरं तस्य भीमस्य रक्षसः । आचार्य्यमुपसङ्गम्य भीष्मः शान्तनवोऽब्रवीत् ।
यथैष निनदो घोरः श्रूयते राक्षसेरितः । हैडिम्बो युध्यते नूनं राज्ञा दुर्य्योधनेन ह ।
नैष शक्यो हि सङ्ग्रामे जेतुं भूतेन केनचित् । तत्र गच्छत भद्रं वो राजानं परिरक्षत । ४१५
अभिद्रुतो महाभागो राक्षसेन महात्मना । एतद्धि परमं कृत्यं सर्व्वेषां नः परन्तपाः ।
पितामहवचः श्रुत्वा त्वरमाणा महारथाः । उत्तमं जवमास्थाय प्रययुर्यत्र कौरवः ।
द्रोणश्च सोमदत्तश्च बाह्लिकोऽथ जयद्रथः । कृपो भूरिश्रवाः शल्यश्चावन्त्यः सवृहद्बलः ।
अश्वत्थामा विकर्णश्च चित्रसेनो विविंशतिः । रथाश्वनिकसाहस्रा ये तेषामनुयायिनः ।
अभिद्रुतं परीप्सन्तः पुत्रं दुर्य्योधनं तव । तदनीकमनाधृष्यं पालितन्तु महारथैः । ४२०
आततायिनमायान्तं प्रेक्ष्य राक्षसपुङ्गवः । नाकम्पत महाबाहुर्म्मैनाक इव पर्व्वतः ।
प्रगृह्य विपुलं चापं ज्ञातिभिः परिवारितः । शूलमुद्गरहस्तैश्च नानाप्रहरणैरपि ।
ततः समभवद्युद्धं तुमुलं लोमहर्षणं । राक्षसानाञ्च मुख्यस्य दुर्य्योधनबलस्य च ।
धनुषां कूजतां शब्दः सर्व्वतस्तुमुलो रणे । अश्रूयत महाराज वंशानां दह्यतामिव ।
शस्त्राणां पात्यमानानां कवचेषु शरीरिणां । शब्दः समभवद्राजन्नद्रीणामिव भिन्दतां । ४२५
वीरबाहुविसृष्टानां तोमराणां विशाम्पते । रूपमासीद्वियत्स्थानां सर्पाणामिव सर्पतां ।
ततः परमसंक्रुद्धो विस्फार्य्य सुमहद्धनुः । राक्षसेन्द्रो महाबाहुर्व्विनदन् भैरवं स्वनं ।
आचार्य्यस्यार्द्धचन्द्रेण क्रुद्धश्चिच्छेद कार्म्मुकं । सोमदत्तस्य भल्लेन ध्वजञ्चोन्मथ्य चानदत् ।
बाह्लिकञ्च त्रिभिर्बाणैः प्रत्यविध्यत् स्तनान्तरे । कृपमेकेन विव्याध चित्रसेनं त्रिभिः शरैः ।
पूर्णायतविसृष्टेन सम्यक्प्रणिहितेन च । जत्रुदेशे समासाद्य विकर्णं समताडयत् । ४३०